

22. august 2016

Til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

fremsendt pr. mail
til saa@kfst.dk

Dansk Journalistforbunds hørings svar vedr. markedsføringsloven

Dansk Journalistforbund, DJ, skal hermed fremkomme med sit hørings svar vedr. udkast til forslag til lov om markedsføring.

DJ har blandt sine godt 17.000 medlemmer størstedelen af de journalister, bloggere og andre, der som en del af deres redaktionelle arbejde omtaler, afprøver og anmelder en lang række produkter, serviceydelser og arrangementer, som kan blive berørt af markedsføringsloven.

Blandt vore medlemmer er desuden langt størstedelen af de journalister, som arbejder på frie, redaktionelle medier, hvor behovet for ukrænkelig kildebeskyttelse er en redaktionel og samfundsmæssig nødvendighed.

På den baggrund har DJ følgende to kommentarer til lovforslaget:

1. Skjult reklame: § 6 bør præciseres i forhold til anmeldere

Formuleringerne i forslagens § 6 er en skærpelse af § 4 i den eksisterende lov. Fra DJ's side er vi helt enige i formålet med bestemmelserne om skjult reklame: Det skal være forbudt at skjule reklame. Den almindelige forbruger skal tydeligt kunne se, høre eller læse, om der er tale om en reklame eller om en uafhængig, redaktionel omtale.

Det er imidlertid DJ's opfattelse, at formuleringen af forslagens § 6 og de tilhørende bemærkninger er for vidtgående og indebærer en generel mistænkeliggørelse af journalister, bloggere og andre anmeldere. Det understreges således i de specielle bemærkninger til lovforslaget § 6, stk. 4, at selv i tilfælde, hvor der ikke er en aftale mellem den erhvervsdrivende og den person, der omtaler produktet, kan der – efter en konkret vurdering – foreligge en kommerciel hensigt, altså en skjult reklame.

Ofte får anmeldere stillet produkter eller ydelser til rådighed af en erhvervsdrivende. Erhvervsdrivende kan have en kommerciel hensigt med dette, mens anmelderen arbejder fuldstændigt uafhængigt af denne interesse. DJ går ud fra, at det ikke er hensigten med skærpelsen af bestemmelsen at ændre på anmelderes arbejde i sådanne tilfælde.

Fra DJ's side ønsker vi derfor en præcisering af, at når der er tale om redaktionelle anmeldelser, så gælder der en formodning for, at der ikke foreligger en kommerciel hensigt.

Dansk Journalistforbund
medier & kommunikation

The Danish Union of Journalists

Gammel Strand 46
1202 København K
Danmark

+45 3342 8000
dj@journalistforbundet.dk
journalistforbundet.dk

2. Forbrugerombudsmandens kontrolbeføjelser krænker retsplejelovens bestemmelser om kildebeskyttelsen

Formuleringerne i forslaget § 27 om spejling af data er for vidtgående, og paragraffen vil krænke retsplejelovens bestemmelser om kildebeskyttelse.

Når man har en lov, skal der naturligvis være nogle muligheder for at kunne kontrollere, om den bliver overholdt. Derfor finder DJ det selvfølgelig helt på sin plads, at Forbrugerombudsmanden har og får nogle rimelige kontrolbeføjelser.

Når forslaget § 27 vil give Forbrugerombudsmanden mulighed for at kunne spejle samtlige data i redaktionelle databaser, så er det imidlertid alt for vidtgående, og det vil kollidere med mediernes ret til at kunne beskytte sine kilder.

På dette punkt er vi fra DJ's side helt enige i Danske Mediers mindretalsudtalelse i Rapport fra udvalg om markedsføringsloven (side 367-368).

Her understreges det, at de foreslåede kontrolbeføjelser er...

"... principielt betænkelige i relation til mediernes behov og ret til at beskytte deres kilder i overensstemmelse med retsplejelovens regler om kildebeskyttelse og vidnefritagelse jf. § 172.

Danske Medier skal i den forbindelse bemærke, at adgangen til at foretage spejlinger af dataindholdet af elektroniske medier i praksis indebærer, at myndigheden får en meget bred adgang til at søge indsigt i og medtage fortroligt materiale, herunder også fortrolige oplysninger som ikke er omfattet af den retskendelse, som er blevet indhentet til brug for en konkret kontrolundersøgelse.

Kildebeskyttelsen styrker ytringsfriheden og har afgørende betydning for, at vigtige oplysninger om samfundsrelevante forhold kan komme frem i medierne.

Kildebeskyttelsen sættes imidlertid under pres i takt med omfanget af vidtgående tvangsindgreb uden for retsplejelovens udtrykkelige regler. Risikoen for, at medierne kan tvinges til at udlevere oplysninger m.v., der kan afsløre kilderne, får den konsekvens, at kilderne "tørre ud" med alvorlige konsekvenser for informations- og ytringsfriheden.

Det er endvidere en krænkelse af den, der i tillid til mediets kildebeskyttelse står frem for at afdække forhold af væsentlig samfundsmæssig betydning, men som samtidig risikerer store personlige omkostninger, hvis anonymiteten ikke kan opretholdes.

Hensynet til kildebeskyttelsen skal af samme grund tillægges betydelig vægt ved indgreb hos medievirksomheder, og en eventuel adgang til spejling må som minimum kvalificeres til særligt alvorlige overtrædelser og omfatte en udtrykkelig henvisning til retsplejelovens § 172, som det fx sker i retsplejelovens kapitel 74 om beslaglæggelse og edition m.v."

På den baggrund ønsker vi, at man genovervejer omfanget af beføjelserne.

Hvis dette høringssvar giver anledning til yderligere spørgsmål eller kommentarer, står DJ gerne til rådighed, mail DJ@journalistforbundet.dk.

Venlig hilsen

Tine Johansen
næstformand